

N:o 142.

Af herr **J. E. Wikstèn m. fl.**, *om ändrade bestämmelser i afseende å förvaltningen af kronans domäner i öfre Norrland.*

Det torde väl böra få anses såsom ett obestriddigt faktum att inom statens vidsträckta områden i öfre Norrland finnas betydliga områden, som till sin beskaffenhet äro sådana, att de mycket väl lämpa sig för odling, men deremot lemna föga afkastning såsom skogsmark. Stora arealer afsattes nemligen till kronoparker före afvittringen och blefvo därför ej föremål för någon noggrannare undersökning. Den tidens uppfattning om hvilken mark som vore till odling tjenlig var ej heller densamma som den nu rådande. Nu kunna till och med företrädesvis för odling användas sankare trakter, som ej bära någon skog af nämnvärdt värde och därför såsom verklig skogsmark befinnas otjenliga. Någon uppmärksamhet torde därför böra fästas på tillgodogörandet af å kronomark belägna odlingsmarker till gagn för såväl stat som enskilda och detta så mycket mer som kommunikationer numera börja genomskära dylika marker. Att vare sig direkt eller indirekt förhindra uppodling af mark invid eller i närheten af jernväg, exempelvis Lule—Gällivarabanen, torde väl näppeligen af någon kunna förordas, men sådant blifver ovilkorligen följden, derest ej några bestämmelser i motsatt syfte komma till stånd. Det må väl vara sant, att ej så många stora lägenheter finnas å kronans områden, som lämpa sig för bildandet af hela hemman, men dermed

är alls icke sagdt, att ej en massa lägenheter finnas, som rätt tillgodogjorda skulle lemna staten ökade fördelar på samma gång som de lemnade tillfälle till skapande af *hem*, arbete och utkomst för en ökad befolkning. I och för skogsvården vore det otvifvelaktigt af direkt gagn för staten att genom lämplig upplåtelse af till odling tjenlig mark öka bosättningarna och derigenom anskaffa en befolkning, som vore nära att tillgå till biträde vid skogsbevakning, skogseldars släckande m. fl. för skogsvården nödiga arbeten.

Med anledning af de antydningar, vi nu i största korthet haft äran meddela, få vi härmed vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville taga uti öfvervägande, huruvida icke det skulle vara fördelaktigt att på statens skogsdomäner uti Norrland få bosättningar till stånd genom upplåtelse på vissa vilkor af mark för odling och lämpliga platser till bebyggande.

Skulle Riksdagen finna sådant önskvärdt, få vi härmed lika vördsamt hemställa

det Riksdagen ville härför bestämma följande grunder att lända till efter rättelse vid sådana upplåtelsers meddelande af kongl. domänstyrelsen:

1:o) Att å kronopark belägna odlingslägenheter skola till den begränsning som pröfvas lämplig under namn af skogstorp af kongl. domänstyrelsen upplåtas till sökande, som hafva god frejd och äro fullt arbetsföra.

2:o) Att de lägenheter, som sålunda till skogstorp upplåtas, skola noggrant beskrifvas och till område å marken begränsas.

3:o) Att för skogstorpets erforderliga byggnader får virke, efter utsyning, tagas från kronoparken äfvensom efter anvisning vedbrand af vindfäld och torr skog.

4:o) Att i afseende å besittningsrätt, frihetsår, odlings- och byggnadsskyldigheter, de bestämmelser, som för närvarande gälla för krononybyggen, skola i tillämpliga delar för skogstorpen äfven vara gällande.

5:o) Att skogstorpens skall mot betalning på vederbörlig kallelse deltaga i arbete inom kronopark äf-

vensom genast inställa sig vid brandstället, när skogseld yppar sig.

6:o) Att skogstorparen efter frihetsårens slut skall erlægga de onera till stat och kommun, som komma att skogstorpet påföras.

7:o) Att kongl. domänstyrelsen i öfrigt skall ega att meddela de bestämmelser rörande torpet och torparen, som kunna prövas erforderliga.

Stockholm den 29 januari 1888.

J. E. Wikstén.

Nils Wallmark.

Joh. Andersson.

N. Boström.

J. A. Lundström.

O. H. Ström.